

การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับระบบดิจิทัลทีวีและระบบ แอนะล็อกทีวีต่อผู้บริโภค ในเขตอำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด People Perception about Digital TV System and Analogue TV System toward Consumers in Phon Thong District, Roi Et Province, Thailand

เชษฐพัฒน์ สิริวัฒนตรการ¹
Chetthaphat Siriwatthanatrakarn¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สำรวจการรับชมดิจิทัลทีวีของประชาชน 2) ศึกษาการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวี 3) ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวี จากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีเครื่องรับโทรทัศน์ใน อ.โพนทอง จ.ร้อยเอ็ด จำนวน 5,362 คน โดยเครื่องมือที่ใช้การวิจัยคือแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ หาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมประชาชนในอำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ปัจจุบันรับชมทีวีผ่านทางดาวเทียม คิดเป็นร้อยละ 64.65 และประชาชนมีความต้องการในการเปลี่ยนมารับชมดิจิทัลทีวีจากเสาหนวดกุ้งหรือก้างปลา คิดเป็นร้อยละ 69.25 ส่วนการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการยุติการส่งสัญญาณทีวีแอนะล็อก ประชาชนไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 92.86 และการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีสามารถติดตั้งกับทีวีเก่าได้ ประชาชนรู้ คิดเป็นร้อยละ 59.32 ส่วนระดับความพึงพอใจที่ภาพมีความคมชัด มีคุณภาพ

---

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

¹ Lecturer in Public Relations, Faculty of Liberal Arts and Science, Roi Et Rajabhat University

เสียงดีกว่าระบบเดิมมาก คิดเป็นร้อยละ 33.20 และระดับความพึงพอใจในการรับสัญญาณได้ทุกพื้นที่ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 32.61

คำสำคัญ : ดิจิทัลทีวี แอนะล็อกทีวี

Abstract

This research aims 1) To explore the digital TV in Phon Thong distric, Roi Et province 2) To study awareness of the people about the digital TV transition to digital TV. In Phon Thong distric, Roi Et province 3) To study satisfaction of the people who watch digital TV. In Phon Thong distric, Roi Et province. Collected data from 5,362 sample people. The research method is questionnaire to analysis of quantitative data. Statistical software was used for finding frequency, percentage, average, and standard deviation. The results of this study as follows. Overall, 64.65 % of people in Phon Thong, Roi Et currently watch TV via satellite, In addition, 69.25 percent of people want to convert to antenna receiver for digital TV. The perception of people as follows; 92.86% did not know about termination of analog transmission. 59.32% knew that set-top box of digital TV can be installed with the old television. As for the result of people gratification of digital TV were as follows; 33.20% had High gratification level of clear picture and better sound. 32.61% had the Medium gratification level of digital signals covering all areas.

Keyword : Digital TV, Analog TV

บทนำ

จังหวัดร้อยเอ็ดถือเป็นพื้นที่อีกพื้นที่หนึ่งของประเทศที่จะมีการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก ตามที่คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (กสท.) ได้มีประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แผนการเปลี่ยนระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์เป็นระบบดิจิทัล เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2555 (ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ, 2555) คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จึงได้มติเห็นชอบตามแผนดังกล่าว โดยให้สถานีโทรทัศน์ทุกสถานีจะต้องส่งแผนการยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อก โดยสถานีโทรทัศน์ช่องไทยพีบีเอส (Thai PBS) สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 5 สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 (NBT) และสถานีโทรทัศน์ช่อง Modern Nine TV ได้ส่งแผนการยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกต่อสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และได้มีมติตามที่ทั้ง 4 สถานีเสนอ โดยสถานีโทรทัศน์ช่องไทยพีบีเอสได้มีการส่งแผนการยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกมาจำนวน 6 ระยะ (สำนักวิศวกรรมและเทคโนโลยีกระจายเสียงและโทรทัศน์, 2559)

ในระยะที่ 1 นั้นทางสถานีโทรทัศน์ไทยช่องไทยพีบีเอส จะทำการยุติการส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก จำนวน 2 พื้นที่ คือ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ และในระยะที่ 2 นี้ทางสถานีโทรทัศน์ไทยช่องไทยพีบีเอสจะทำการยุติการส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกที่จังหวัดร้อยเอ็ด โดยจังหวัดร้อยเอ็ดนั้นได้มีการออกอากาศในระบบดิจิทัลที่วิควคูปี้กับระบบแอนะล็อกที่วีไปตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2557 และจะทำการยุติการออกอากาศในระบบแอนะล็อกในวันที่ 31 มกราคม 2559 ต่อจากอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้มีการยุติการออกอากาศในระบบแอนะล็อกไปเมื่อเที่ยงคืนของวันที่ 1 ธันวาคม 2558 และในการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกไปสู่การเปลี่ยนผ่านไปยัง การรับชมโทรทัศน์ระบบดิจิทัลที่วันนั้นยอมส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์

และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จึงได้ทำความร่วมมือกับ 3 หน่วยงาน คือ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ในการดำเนินการทำการศึกษาก่อสร้างโครงข่ายโครงข่ายโทรคมนาคมและกิจการโทรคมนาคม และการศึกษาผลกระทบเกี่ยวกับการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกต่อผู้บริโภค โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดได้รับมอบหมายให้ทำการศึกษาในพื้นที่ของจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 20 อำเภอ

ในการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาก่อสร้างโครงข่ายโครงข่ายโทรคมนาคมและกิจการโทรคมนาคมเกี่ยวกับโครงข่ายโทรคมนาคมที่รวมไปถึงความพึงพอใจในการรับชมโครงข่ายโทรคมนาคมของประชาชนในอำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งนี้เพื่อสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการยุติโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกไปสู่ระบบโครงข่ายโทรคมนาคมที่อื่น ๆ อีกทั้งยังเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคในพื้นที่ไม่ได้รับผลกระทบจากการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อก สำหรับการศึกษาในครั้งนี้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จะนำไปใช้ในการวางแผนการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกในจังหวัดอื่นๆ โดยเฉพาะจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีบริบทของพื้นที่ใกล้เคียงกันกับจังหวัดร้อยเอ็ดต่อไป และผลการวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะประโยชน์ในการทราบผลการรับชมโครงข่ายโทรคมนาคมของประชาชนในพื้นที่เริ่มต้นการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อก และทำให้ทราบข้อมูลการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับโครงข่ายโทรคมนาคมที่สามารถนำไปสู่การสร้างความเข้าใจในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมระบบโครงข่ายโทรคมนาคม และความเข้าใจเรื่องการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก รวมทั้งทราบผลความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมโครงข่ายโทรคมนาคมในพื้นที่เริ่มต้นการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อก จังหวัดร้อยเอ็ด นำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อรองรับและคุ้มครองประชาชนผู้บริโภคต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจการรับชมโครงข่ายโทรคมนาคมของประชาชนในอำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาก่อสร้างโครงข่ายโครงข่ายโทรคมนาคมเกี่ยวกับโครงข่ายโทรคมนาคมในอำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมโครงข่ายโทรคมนาคมในอำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการวิจัย

1) ประชากรกลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่บ้านมีเครื่องรับโทรทัศน์ในอำเภอ โพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด โดย ทางสำนักงาน กสทช. ได้กำหนดจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาทั้งจังหวัด คือ 65,000 คน หรือ 5% ของ 1,324,126 คน โดยอำเภอโพนทอง ประกอบไปด้วย 14 ตำบล โดยมีประชากร จำนวน 107,240 คน และได้คำนวณกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5% จากประชากรทั้งหมดและได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 5,362 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างทุกตำบลและได้กลุ่มตัวอย่าง คือ 14 ตำบล และจากนั้นใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากหมู่บ้านในทุกตำบล และได้รายชื่อของหมู่บ้านที่จะต้องลงพื้นที่เก็บกลุ่มตัวอย่างจำนวน 98 หมู่บ้าน และจากนั้นใช้วิธีการเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ในแต่ละหมู่บ้านโดยจะเลือกกลุ่มตัวอย่างบ้านที่มีเครื่องรับโทรทัศน์ และได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในครั้งนี้ คือ จำนวน 5,362 คน

2) เครื่องมือที่ใช้การวิจัยคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลมีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับการรับชมดิจิทัลทีวี

ตอนที่ 3 ข้อมูลการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวี

ตอนที่ 4 ข้อมูลความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวี มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้หลักการของลิเคิร์ต (Likert, Rensis, 1967) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พอใจมาก

ระดับ 4 หมายถึง พอใจ

ระดับ 3 หมายถึง พอใจน้อย

ระดับ 2 หมายถึง ไม่พอใจ

ระดับ 1 หมายถึง ไม่พอใจมาก

3) การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน 2558 ถึงเดือนมกราคม 2559

4) การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ นำเสนอเป็นความถี่ (Frequencies) ร้อยละ (Percentile) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 สรุปข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับการรับชมดิจิทัลทีวี

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับการรับชมดิจิทัลทีวี พบว่า ปัจจุบันประชาชนในอำเภอ โพนทอง รับชมทีวีผ่านช่องทางดาวเทียม จำนวน 3,466 คน คิดเป็นร้อยละ 64.65 โดยประชาชนมีช่องทางการรับชมทีวีเมื่อช่องทางเดิมไม่สามารถรับชมได้ ประชาชนจะรับชมผ่านช่องทางจานดาวเทียม จำนวน 1,666 คน คิดเป็นร้อยละ 31.07 นอกจากนี้ประชาชนยังสามารถเปิดและปิดการรับชมดิจิทัลทีวีได้ จำนวน 2,782 คน คิดเป็นร้อยละ 51.88 และยังพบว่า ช่องทางการรับชมทีวีในปัจจุบันประชาชนยังใช้จานดำ (จานดาวเทียม) จำนวน 3,398 คน คิดเป็นร้อยละ 63.37 ส่วนความต้องการของประชาชน ในการเปลี่ยนมารับชมดิจิทัลทีวีจากเสาหนวดกุ้งหรือก้างปลา ประชาชนมีความต้องการเปลี่ยน จำนวน 3,713 คน คิดเป็นร้อยละ 69.25 และประชาชนได้รับคู่มือเพื่อแลกกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวี แล้ว จำนวน 4,365 คน คิดเป็นร้อยละ 81.41 และนอกจากนี้ประชาชนได้มีการนำคู่มือไปแลกกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีแล้ว จำนวน 3,866 คน คิดเป็นร้อยละ 88.56 และทั้งนี้ประชาชนได้นำกล่องรับสัญญาณมาใช้แล้ว จำนวน 2,224 คน คิดเป็นร้อยละ 50.95 นอกจากนี้การรับชมดิจิทัลทีวีช่องใหม่ ประชาชนยังไม่ได้รับชมช่องใหม่ๆ จำนวน 2,967 คน คิดเป็นร้อยละ 55.33 ส่วนเนื้อหารายการที่ประชาชนชอบรับชม ส่วนใหญ่ประชาชนจะชอบรับชมรายการเนื้อหาเกี่ยวกับข่าวสาร จำนวน 3,923 คน คิดเป็นร้อยละ 73.16

ตอนที่ 2 สรุปข้อมูลการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวี

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวี

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษากการรับรู้เกี่ยวกับดิจิทัลทีวี พบว่า โดยภาพรวม

เกี่ยวกับการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวีประเด็นที่ประชาชนไม่รู้ พบว่าประชาชน ไม่รู้สูงสุด คือ ประเด็นการยุติการส่งสัญญาณทีวีแอนะล็อก มีประชาชนไม่รู้

การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวี	ไม่รู้		รู้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จะมีการยุติการส่งสัญญาณทีวีแอนะล็อก	4,979	92.86	383	7.14
2. กล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีสามารถติดตั้งกับทีวีแบบเก่าได้	2,181	40.68	3,181	59.32
3. ท่านสามารถรับชมทีวีผ่านกล่องหรือเสารับสัญญาณดิจิทัลทีวีได้ฟรีไม่เสียค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน	1,942	36.22	3,420	63.78
4. ดิจิทัลทีวีภาพมีความคมชัดเสียดีสัญญาณไม่ล่ม	2,363	44.07	2,999	55.93
5. ดิจิทัลทีวีมีช่องสัญญาณมากขึ้นมีรายการทีวีใหม่ๆ ให้รับชม	2,545	47.46	2,817	52.54
6. สามารถดูรายการดิจิทัลทีวีผ่านมือถือได้	3,197	59.62	2,165	40.38

มากที่สุด คือ จำนวน 4,979 คน คิดเป็นร้อยละ 92.86 และรองลงมาคือประเด็นการชมรายการทีวีดิจิทัลผ่านโทรศัพท์มือถือ มีประชาชนไม่รู้ จำนวน 3,197 คน คิดเป็นร้อยละ 59.62

ส่วนการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวีประเด็นที่ประชาชนรู้มากที่สุด พบว่า คือ ประเด็นการชมดิจิทัลทีวีผ่านกล่องหรือรับเสาสัญญาณดิจิทัลทีวีได้ฟรี มีประชาชนรู้ จำนวน 3,420 คน คิดเป็นร้อยละ 63.78 รองลงมาคือ ประเด็นการรับรู้เกี่ยวกับกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีสามารถติดตั้งกับทีวีเก่าได้ มีประชาชนรู้ จำนวน 3,181 คน คิดเป็นร้อยละ 59.32 และประเด็นดิจิทัลทีวีมีภาพคมชัด มีประชาชนรู้ จำนวน 2,999 คน คิดเป็นร้อยละ 55.93 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 สรุปความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวี

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวี

ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ					$\bar{X}$	S.D.
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยมาก	น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. ได้รับกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีฟรี	1,675 (31.24)	1,391 (25.94)	1,447 (26.99)	508 (9.47)	341 (6.36)	3.66	1.19
2. ได้รับบริการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณ	876 (16.34)	1,491 (27.81)	1,835 (34.22)	808 (15.07)	352 (6.56)	3.32	1.11
3. ได้รับความช่วยเหลือบริการเมื่อมีปัญหาการติดตั้ง/รับชม	731 (13.63)	1,606 (29.95)	1,710 (31.89)	952 (17.76)	363 (6.77)	3.26	1.11
4. ภาพมีความคมชัดมีคุณภาพเสียงดีกว่าระบบเดิม	1,089 (20.31)	1,780 (33.20)	1,556 (29.02)	603 (11.25)	334 (6.22)	3.50	1.12
5. สามารถรับสัญญาณได้ดีทุกพื้นที่	1,052 (19.62)	1,491 (27.81)	1,749 (32.61)	728 (13.58)	342 (6.38)	3.41	1.14
6. สามารถรับชมรายการทีวีได้ทุกช่อง ทุกรายการจอไม่ดำ	1,118 (20.85)	1,709 (31.87)	1,529 (28.52)	635 (11.84)	371 (6.92)	3.48	1.15
7. เนื้อหารายการทีวีมีความหลากหลาย	1,131 (21.09)	1,507 (28.11)	1,470 (27.42)	728 (13.58)	526 (9.80)	3.37	1.23

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวีพบว่า โดยภาพรวมความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวี ประชาชนมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ ประเด็นความพึงพอใจเกี่ยวกับการได้รับกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีฟรี จำนวน 1,675 คน คิดเป็นร้อยละ 31.24

ส่วนประเด็นที่ประชาชนมีระดับความพึงพอใจมาก คือ ประเด็นความพึงพอใจที่ภาพมีความคมชัด มีคุณภาพเสียงดีกว่าระบบเดิม จำนวน 1,780 คน คิดเป็นร้อยละ 33.20 รองลงมา คือ ประเด็นความพึงพอใจการรับชมรายการทีวีได้ทุกช่องทุกรายการ จำนวน 1,709 คน คิดเป็นร้อยละ 31.87 และประเด็นความพึงพอใจเนื้อหารายการทีวีมีความหลากหลาย จำนวน 1,507 คน คิดเป็นร้อยละ 28.11 ตามลำดับ

ส่วนประเด็นที่ประชาชนมีระดับความพึงพอใจปานกลาง คือ ประเด็นความพึงพอใจในการได้รับบริการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณ จำนวน 1,835 คน คิดเป็นร้อยละ 34.22 รองลงมา คือ ประเด็นความพึงพอใจในการรับสัญญาณได้ ทุกพื้นที่ จำนวน 1,749 คน คิดเป็นร้อยละ 32.61 และประเด็นความพึงพอใจการได้รับบริการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณ จำนวน 1,710 คน คิดเป็นร้อยละ 31.89 ตามลำดับ

สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัยการรับรู้เกี่ยวกับการรับชมดิจิทัลทีวีและความพึงพอใจ ของประชาชนในอำเภอโพธารอง

ในพื้นที่ อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด ปัจจุบันประชาชนรับชมทีวีผ่านช่องทางดาวเทียม จำนวน 3,466 คน คิดเป็นร้อยละ 64.65 ประชาชนมีช่องทางการรับชมทีวีเมื่อช่องทางเดิมไม่สามารถรับชมได้ ประชาชนจะรับชมผ่านช่องทางจานดาวเทียม จำนวน 1,666 คน คิดเป็นร้อยละ 31.07 ประชาชนรู้จักและสามารถเปิดปิดการรับชมได้ จำนวน 2,782 คน คิดเป็นร้อยละ 51.88 ประชาชนมีช่องทางการรับชมทีวีในปัจจุบันโดยใช้จานดำ (จานดาวเทียม) จำนวน 3,398 คน คิดเป็นร้อยละ 63.37 ประชาชนมีความต้องการเปลี่ยนมารับสัญญาณดิจิทัลทีวีจากเสาหนวดกุ้งหรือก้างปลา จำนวน 3,713 คน คิดเป็นร้อยละ 69.25 ประชาชนได้รับคู่มือแปลงกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวี จำนวน 4,365 คน คิดเป็นร้อยละ 81.41 ประชาชนได้นำคู่มือไปแปลงกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวี จำนวน 3,866 คน คิดเป็นร้อยละ 88.56 ประชาชนนำกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีมาใช้ จำนวน 1,145 คน คิดเป็นร้อยละ 74.74 ประชาชนไม่ได้รับชมดิจิทัลทีวีช่องใหม่ จำนวน 2,967 คน คิดเป็นร้อยละ 55.33 ประชาชนขอปรับชมรายการเนื้อหาเกี่ยวกับข่าวสาร จำนวน 3,923 คน คิดเป็นร้อยละ 73.16

อำเภอโพธารอง ประชาชนไม่รู้จักเกี่ยวกับการยุติการส่งสัญญาณทีวีแอนะล็อก จำนวน 4,979 คน คิดเป็นร้อยละ 92.86 ประชาชนรู้จักเกี่ยวกับกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีสามารถติดตั้งกับทีวีเก่าได้ จำนวน 3,181 คน คิดเป็นร้อยละ 59.32 ประชาชนรู้จักเกี่ยวกับการชมดิจิทัลทีวีผ่านกล่องหรือรับเสาสัญญาณดิจิทัลทีวีได้ฟรี จำนวน 3,420 คน คิดเป็นร้อยละ 63.78 ประชาชนส่วนใหญ่รู้จักกับดิจิทัลทีวีมีภาพคมชัด จำนวน 2,999 คน คิดเป็นร้อยละ 55.93 ประชาชนรู้จักกับดิจิทัลทีวีมีช่องสัญญาณมากขึ้น จำนวน 2,817 คน คิดเป็นร้อยละ 52.54 ประชาชนไม่รู้จักเกี่ยวกับการชมรายการทีวีดิจิทัลผ่านโทรศัพท์มือถือ จำนวน 3,197 คน คิดเป็นร้อยละ 59.62

ประชาชนมีความพึงใจในการรับชมดิจิทัลทีวีในระดับมากที่สุด จำนวน 1,675 คน คิดเป็นร้อยละ 31.24 ประชาชนมีความพึงพอใจการได้รับบริการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณในระดับปานกลาง จำนวน 1,835 คน คิดเป็นร้อยละ 34.22 ประชาชนมีความพึงพอใจการได้รับความช่วยเหลือบริการเมื่อมีปัญหาการติดตั้ง/รับชมในระดับปานกลาง จำนวน 1,710 คน คิดเป็นร้อยละ 31.89 ประชาชนมีความพึงพอใจที่ภาพมีความคมชัด มีคุณภาพเสียงดีกว่าระบบ เดิมในระดับมาก จำนวน 1,780 คน คิดเป็นร้อยละ 33.20 ประชาชนมีความพึงพอใจในการรับสัญญาณได้ทุกพื้นที่ในระดับปานกลาง จำนวน 1,749 คน คิดเป็นร้อยละ 32.61 ประชาชนมีความพึงพอใจการรับชมรายการทีวีได้ทุกช่องทุกรายการ ในระดับมาก จำนวน 1,709 คน คิดเป็นร้อยละ 31.87 และประชาชนมีความพึงพอใจเนื้อหารายการทีวีมีความหลากหลาย ในระดับมาก จำนวน 1,507 คน คิดเป็นร้อยละ 28.11

อภิปรายผลการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้เกี่ยวกับการรับชมดิจิทัลทีวีและความพึงพอใจของประชาชนในอำเภอโพนทอง

สำหรับช่องทางการรับชมดิจิทัลทีวีในปัจจุบัน โดยภาพรวมประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดรับชมทีวีในปัจจุบันผ่านช่องทางดาวเทียมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.65 รองลงมาคือ ผ่านเสารับสัญญาณ (หนวดกุ่ม/ก้างปลา) และผ่านเคเบิลทีวีตามลำดับ ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะประชาชนในอำเภอโพนทองจังหวัดร้อยเอ็ด ยังคงยึดถือเอาความเคยชินในชีวิตประจำวันและมีทัศนคติในการรับชมดิจิทัลทีวีในปัจจุบันผ่านช่องทางรูปแบบเดิมนั้นก็คือการรับชม ผ่านช่องทางดาวเทียม ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนมีความเห็นว่าการรับชมผ่านช่องทางเดิมไม่ได้ส่งผลกระทบต่อให้เกิดเป็นปัญหาต่อการรับชมใดๆ ทั้งนี้จะเห็นได้จากผลการศึกษาที่ยังพบว่าประชาชนได้นำกล่องรับสัญญาณมาใช้เพียงร้อยละ 50.95 เท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับอัญชลี เทียรชชาติ (2541: 15) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ผลของความสัมพันธ์ที่คาบเกี่ยวกันระหว่างความรู้สึกและความเชื่อ หรือความรู้ของบุคคลกับแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมโต้ตอบในทางใดทางหนึ่งต่อเป้าหมายของทัศนคตินั้น ดังนั้นเมื่อประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อช่องทางการรับชมเดิมจึงแสดงผลของพฤติกรรมของการรับชมผ่านช่องทางการรับชมแบบเดิม และสอดคล้องกับงานวิจัยของเชษฐวัฒน์ สิริวัฒนตระกูล และคณะ (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการรับชมดิจิทัลทีวี

ก่อนการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกของประชาชนในอำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด และพบว่าปัจจุบันประชาชน ยังรับชมทีวีผ่านช่องทางดาวเทียมจำนวนมากถึงร้อยละ 78.62 รองลงมา คือ รับชมผ่านเสารับสัญญาณ (หนวดกุ้ง/ก้างปลา) คิดเป็นร้อยละ 12.29 และรับชมผ่านเคเบิลทีวี คิดเป็นร้อยละ 6.12 ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนได้ติดตั้งจานดาวเทียมไปแล้ว และยังไม่พบปัญหาจากการรับชม ดังนั้นประชาชนจึงมีทัศนคติที่ดีต่อการรับชมช่องทางเดิมและจึงทำให้ไม่คิดว่าจะเปลี่ยน มารับชมดิจิทัลทีวีผ่านช่องทางอื่นแต่ตนเอง

สำหรับการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวีประชาชนในอำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ประชาชนไม่รู้ว่าจะมีการยุติการส่งสัญญาณทีวีแอนะล็อก ที่ผลการการศึกษาเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะการโฆษณาประชาสัมพันธ์ไปยังประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดนั้นยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร และส่วนหนึ่งน่าจะเป็นเพราะปัญหา มาจาก การประชาสัมพันธ์ที่ล่าช้า และขาดการประชาสัมพันธ์ที่มีความต่อเนื่อง อีกทั้งยังไม่ทั่วถึงและครอบคลุมพื้นที่ต่างๆ ในอำเภอโพธิ์ทอง ดังนั้นจึงทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการยุติการส่งสัญญาณทีวีแอนะล็อกของสถานีโทรทัศน์ช่องไทยพีบีเอส (Thai PBS) ในครั้งนี้ จึงเป็นผลให้การรับรู้ของประชาชนเรื่องการยุติการส่งสัญญาณแอนะล็อกในพื้นที่มีน้อยมาก เพราะมีประชาชนไม่ทราบจำนวนมาก โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 92.86 ทั้งนี้เพราะประชาชนไม่ได้มีความรู้ความเข้าใจว่าสถานีโทรทัศน์ช่องไทยพีบีเอส (Thai PBS) จะมีการยุติส่งสัญญาณแอนะล็อก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสาริณี ช้างเจริญ (2557) ที่ได้กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง การที่บุคคล ได้รับความรู้สึก จากการตีความสิ่งที่สัมผัส ผ่านการวิเคราะห์ โดยอาศัยความจำ ความรู้ ผสมผสานกับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ ออกมาเป็นความรู้ความเข้าใจ ดังนั้น จึงทำให้การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการยุติการรับส่งสัญญาณแอนะล็อกนั้น มีค่าเฉลี่ยไม่สูง เพราะขาดการประชาสัมพันธ์ในเรื่องดังกล่าวนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับ ข้อเสนอแนะของงานวิจัยในครั้งนี้อย่างเช่นกัน และนอกจากนี้ยังได้สอดคล้องกับงานวิจัยของอรัญญา อรัญญาตย์ และคณะ (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับดิจิทัลทีวี ก่อนการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกของประชาชนในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด ซึ่งพบว่า การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก (เฉพาะช่องไทยพีบีเอสในวันที่ 31 มกราคม 2559 นั้น พบว่า ประชาชน

ไม่รู้มีค่าเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 78.98) ซึ่งจากผลการศึกษาชี้ให้เห็นความแตกต่างของจำนวนประชาชนที่รู้และไม่รู้อยู่มากพอสมควร และสะท้อนถึงแนวทางการโฆษณาและประชาสัมพันธ์เรื่องของการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก (เฉพาะช่องไทยพีบีเอส) ไม่ครอบคลุมและอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ประชาชนไม่ทราบว่าจะมีการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกของประชาชนในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ดนั่นเอง

สำหรับความพึงพอใจเกี่ยวกับการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก พบว่า ประชาชนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุดเกี่ยวกับการได้รับกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวี หรือ Set Top Box ฟรี ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กสทช. ได้เล็งเห็นถึงผลกระทบ จากการยุติการส่งสัญญาณระบบแอนะล็อกที่จะเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบดิจิทัลทีวี จึงได้มีการคุ้มครองผู้บริโภคโดยจัดให้มีการแจกคู่มือให้แก่ประชาชนเพื่อนำไปแลกกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีได้ฟรีหรือที่เรียกว่ากล่อง Set Top Box ซึ่งทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนผ่านในครั้งนี้้น้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ McQuail & Brown (1972) กล่าวว่า การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้รับสารสามารถเรียนรู้และจะจำความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับผ่านสื่อได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นทั้งกระบวนการตอบสนองต่อสื่อและกระบวนการทางจิตใจ และทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุดในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของวิวัฒนา เย็นวัฒนา และคณะ (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการรับรู้และความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวีในอำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด และพบว่า ประชาชนในอำเภอเมืองสรวงมีความพึงพอใจของเกี่ยวกับการได้รับกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีฟรี โดยประชาชนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.87 ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่จาก กสทช. ได้มีการจัดขั้นตอนการให้บริการแก่ประชาชนอย่างมีระบบจึงทำให้ประชาชนจึงมีความพึงพอใจมากที่สุดเกี่ยวกับการได้รับกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีฟรีสูงสุดในครั้งนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. สำนักงาน กสทช. และสถานีโทรทัศน์ที่จะยุติการออกอากาศระบบแอนะล็อกจะต้องมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนในการรับชมดิจิทัลทีวี

ผ่านกล่องรับสัญญาณ Set Top Box ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่นั้นได้รับข้อมูล
ที่ถูกต้องและสามารถรับชมดิจิทัลทีวีได้ด้วยตนเอง

2. สำนักงาน กสทช. และสถานีโทรทัศน์ที่จะยุติการออกอากาศระบบ
แอนะล็อกจะต้องมีแผนประชาสัมพันธ์ระยะยาวเพื่อทำการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้า
ระยะยาว ทั้งนี้เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงคนในพื้นที่และจะต้องเลือกใช้สื่ออื่นๆ
เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน อบต. อสม. ทั้งนี้เพราะที่เป็นหน่วยงานท้องถิ่น
ที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน หรือผ่านหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน เป็นต้น

3. สำนักงาน กสทช. และสถานีโทรทัศน์ที่จะยุติการออกอากาศระบบ
แอนะล็อกควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อมูลการรับชมดิจิทัลทีวี เพื่อเป็น
การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการรับชมดิจิทัลทีวีผ่านกล่องรับสัญญาณ Set Top Box
ว่าดีกว่าการรับสัญญาณผ่านจานดาวเทียม

เอกสารอ้างอิง

เชษฐพัฒน์ สิริวัฒนตรการ และคณะ. (2559). *การศึกษาการรับชมดิจิทัลทีวีก่อน
การยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกของประชาชนในอำเภอจันทรา จังหวัดร้อยเอ็ด.
สาขาวิชาประชาสัมพันธ์, คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏร้อยเอ็ด.*

Siriwatthanatrakarn, Chetthaphat et al. (2016). *The Study of The Watching
Digital TV. Before Termination of Analogue Television System in
Changan District, Roi Et Province.* Public Relation Major, Liberal
Arts and Sciences, Roi Et Rajabhat Univesity.

ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม
แห่งชาติ. (2555, 21 ธันวาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 129 ตอนที่ 192จ. หน้า 46.
National Broadcasting and Telecommunication Commission Announce.
(2012, 21 December). Royal Thai Government Gazette. book 129
Chapter 192. Page 46.

วิวัฒนา เียนวัฒนา และคณะ. (2559). *การศึกษาการรับรู้และความพึงพอใจของ
ประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวีในอำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด.* สาขาวิชา
อังกฤษธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

Yenwattana, Wiwattana et al. (2016). *The Study of The Perception and the Satisfaction of People in Digital Television Watching Mueang Suang District, Roi Et Province*. Business English Major, Liberal Arts and Sciences, Roi Et Rajabhat Univesity.

สาริณี ช้างเจริญ. (2557). *การรับรู้ข้อมูลจากสื่อประชาสัมพันธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหาร รัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพาของประชาชนในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยบูรพา.

Changchareun, Sarinee. (2014). *Perception of Advertising Media Among People Living in Amphoe Mueang Chon Buri About The Master's Degree Curriculum of Public Administration, Graduate School of Public Administration, Burapha University*. (Master of Public Administration thesis), Burapha University.

สำนักวิศวกรรมและเทคโนโลยีกระจายเสียงและโทรทัศน์. (2559). *การยุติการออกอากาศแอนะล็อกทีวีของประเทศไทย*. สืบค้นเมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2560, จาก <https://www.facebook.com/Broadcast. Engineering. NBTCphotos/a. 923218557740949.1073741828.923197744409697/1018508084878662/?type=3&theate>

Broadcasting Technology and Engineering Bureau. (2016). *The Transmission of Analog Television in Thailand*. Retrieved February 21, 2017, from <https://www.facebook.com/Broadcast. Engineering. NBTC/photos/a.923218557740949.1073741828.923197744409697/1018508084878662/?type=3&theater>

อรัญ อรัญมาตย์ และคณะ. (2559). *การรับรู้เกี่ยวกับดิจิทัลทีวีก่อนการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกของประชาชนในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด*. สาขาวิชาประชาสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

Aranyamat, Aran et al. (2016). *The Perception About Digital TV Before Termination of Analogue Television System of People in Mueang*

Roi Et District. Public Relation Major, Liberal Arts and Sciences, Roi Et Rajabhat Univesity.

อัญชลี เตียรชชาติ. (2541). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในงานและทัศนคติต่อการทำงานเป็นทีมของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Tienkachat, Anchalee. (1998). *Factors affecting job satisfaction and attitude to work in a team of employees in the industry.* (Master of Arts thesis), Kasetsart University.

Likert, Rensis. (1967). “*The Method of Constructing and Attitude Scale*”, *Reading in Attitude Theory and Measurement.* Fishbein, Martin, Ed. New York: Wiley & Son.

McQuail, Blumler & Brown, J.G. (1972). *The Television audience in fogology of Mass communication.* Harmondswirph: Penein.